

forma prismàtica de secció quadrada (n'hi ha de secció octogonal i circular). La forma més corrent del tub és la troncocònica de secció circular, però no són excepcionals els de secció quadrada o hexagonal. El coronament superior acostuma ser un ornament més o menys treballat de motlures o sanefes. Bon nombre de xemeneies de bòbiles han estalviat la motlura superior. L'element constructiu de les parts és sempre el maó ceràmic. Les de secció quadrada, més fàcils de construir, certament, tenen l'inconvenient d'oposar una major resistència al vent que les de secció circular. Per aquest motiu es reservava la seva construcció a les de poca alçada; no obstant això, més d'una ha sucumbit a les tramuntanades.

Algunes xemeneies s'han vist afectades pels anys, el vent, la humitat o els components dels fums, i es cataloguen fonamentalment dos tipus de lesions específiques: les esquerdes o fissures que es marquen a l'exterior, i una visible inclinació de la part superior del conducte. Les patologies causants de les lesions han estat ben estudiades i es pot afirmar que per a cada circumstància es pot donar una solució ade-

quada. Si amputar la part alta d'una xemeneia per raó de la seva inclinació seria la solució més barata, no fóra però el tractament merescut: seria escapar l'elegant singularitat d'una obra històrica, arquitectònica i artística. Tenim exemples a casa nostra de xemeneies restaurades en els seus metres superiors.

Perduda la seva funció queden com a vistosos i desafiant testimonis de la nostra industrialització. Són peces autèntiques de la història dels darrers 150 anys, memòria que ens parla d'un temps i d'un entorn fabrils. Si bé l'entorn pot haver canviat radicalment, es mantenen com a signes inequívocs, emergents, de l'espai quotidià.

Semblantment a l'Hospitalet de Llobregat, que ha incorporat 9 xemeneies a la ruta urbana «Descoberta del patrimoni industrial», seria bo catalogar les existents a cada comarca, donar-les a conèixer amb les seves principals característiques, saber-ne els constructors, valorar el seu estat de conservació, i estudiar-ne els sistemes de protecció, atesa la seva importància com a elements singulars, atrevits i bells del patrimoni industrial.

Pere Joan Sureda i Canals

31 volums d'Història d'Olot

Amb l'aparició dels dos últims volums i la Guia de lectura, Olot acaba de completar un dels monuments bibliogràfics més importants de la seva història, i sens dubte una de les obres de més envergadura de la historiografia local del nostre país: la *Història d'Olot*, del Dr. Joaquim Danés i Torras. Una obra que consta, ni més ni menys, de 31 volums, que s'han publicat amb cadències d'aparició irregulars, a causa de diferents circumstàncies, al llarg de més de 25 anys.

L'aparició del primer volum de la *Història d'Olot*, pel març de 1977, era fruit de la decisió d'un petit grup d'olotins—entre els quals figurava Ramon Grabolosa, que signava un pròleg prou discutit—, però sobretot de la d'un

Joaquim Danés (1888-1960).



impressor com Domènec Moli, que fins i tot en èpoques de defalliment institucional seguí amb la defensa aferrissada de l'obra. Els darrers volums, finalment, han estat possibles gràcies a l'empenta que les Edicions Municipals, i en especial la figura de l'arxiver Antoni Mayans, han donat a la finalització de la sèrie. I entremig, no cal dir-ho, hi ha hagut etapes de crisi i d'estímul que avui tal vegada s'esvaeixen quan hom disposa el conjunt dels 31 volums, d'una magnitud considerable i extraordinària per una ciutat com Olot, única en el conjunt de les nostres comarques.

El Dr. Joaquim Danés, que ja havia publicat un conjunt historiogràfic d'entre el qual destacava *Preterits Olotins*, el 1936, inicià la seva obra més monumental amb clara voluntat enciclopèdica, a les dècades

convulsos dels anys trenta i els quaranta. La Guerra Civil i una penosa postguerra, amb l'empresonament i la prohibició d'exercir la seva professió de metge, no estroncà l'esforç d'aquell home dotat d'una capacitat de treball fora del comú. El 1949, de fet, intentà la seva publicació amb un primer volum, que hagué de traduir al castellà i que no tingué continuïtat, dedicat a la prehistòria olotina. Fins al final de la dictadura, quan es pogueren fer els homenatges ciutadans a un home com el Dr. Danés, mort el 1960, no s'abordà la publicació de l'obra. Avui, el conjunt és d'inexcusable consulta i referència per a qualsevol historiador o persona mínimament encuriosida pel passat olotí. No sola-

ment per les notes geogràfiques, històriques, etnològiques o socials —bastides amb els criteris historiogràfics propis de l'època, que hom podrà discutir però no restar-hi cap mèrit, i basades en la consulta documental de primera mà de l'Arxiu Municipal, del qual fou creador i conservador—, sinó també pels exhaustius capítols dedicats als edificis, les associacions, les biografies... que resulten, encara avui, seixanta anys després d'haver estat escrits, d'una utilitat considerable. En aquest sentit, l'aparició d'una *Guia de lectura* que permet orientar-se en el voluminós conjunt ha estat una idea ben agraïda de les Edicions Municipals.

Jordi Pujula

La música és el desig dels desitjos

Entre el 5 i el 13 de setembre es va celebrar a l'auditori de la Casa de Cultura la II Setmana de Música Contemporània de Girona, durant la qual es va retre homenatge al compositor italià Luciano Berio, mort recentment.

El títol, potser enigmàtic, amb què s'encapçala aquesta crònica ha estat manllevat al díptic que el poeta Edoardo Sanguineti va escriure per a la *sequenza* per a flauta travessera de

Luciano Berio. I vol, en certa manera, expressar la satisfacció d'aquest cronista davant l'acompliment de molts dels seus desitjos quant a la cultura, musical en aquest cas, a la ciutat de



Arxiu El Punt

Trobada de joves intèrprets a Girona: "la música és el desig dels desitjos".

Girona que aquest esdeveniment suposa. Per començar, la consolidació d'un projecte jove, coherent i amb desig de continuïtat, organitzat per l'associació Claustrofilia amb la inestimable col·laboració de diversos ens públics i entitats gironines. En segon lloc, el treball de difusió d'una música i uns compositors a vegades difícils, sovint desconeguts i, per això mateix, no prou valorats. I en tercer lloc, l'oportunitat donada a joves intèrprets i creadors del país de demostrar la seva vàlua.

Però passem de les valoracions a la crònica. La setmana es va iniciar el 5 de setembre amb una conferència de Miquel Sunyer sobre Berio, seguida del concert inaugural. Al començament d'aquest, S. Giot va interpretar la *sequenza* per a oboè, i tot seguit el grup Percussions de Barcelona va interpretar un programa que alternava l'humor de John Cage, el

virtuosisme de Thierry de Mey i la serenitat meditativa de Ramon Humet. L'endemà, Carles Guinovart va donar una conferència sobre Olivier Messiaen, del qual van escoltar tot seguit *Tema i variacions per a violí i piano* i *Quartet per a la fi dels temps*, magníficament interpretats per I. Rodríguez, F. Breuningen, B. Loercher i G. Jackson. La *sequenza* per a clarinet va anar a càrrec del primer dels quatre intèrprets. El 7 de setembre va arribar el moment potser més avantguardista —si se'm permet el possible anacronisme— de la setmana: el concert electroacústic a càrrec del saxofonista J.M. Aparicio, amb la col·laboració, i xerrada introductòria a la seva peça, del compositor Joan Santmartí. La *sequenza* era, evidentment, per a saxòfon. Després d'una pausa, la setmana va reprendre's el dia 10 amb una conferència de Josep Soler i un concert de piano a quatre